

R

REVEIL-SERIE

GEZAAID OM VRUCHT
TE DRAGEN

DR. H.F. KOHLBRÜGGE

No. 496

JULI - AUGUSTUS 2013

DR. H.F. KOHLBRÜGGE

Hermann Friedrich Kohlbrügge werd in Amsterdam geboren op 15 augustus 1803. Al vroeg had hij de begeerte om predikant te worden, maar van studie kon voorlopig niets komen, omdat hij moest meewerken in de zeepziederij van zijn vader Hermann Gerhard Kohlbrügge. Zij behoorden tot de Hersteld Evangelisch Lutherse Gemeente.

Later doorliep hij vlot de Latijnse School en het Atheneum te Amsterdam, waarna hij aan de Universiteit aldaar theologie ging studeren en oosterse talen. In 1826 werd hij proponent en hulpprediker van de Hersteld Evangelisch Lutherse Gemeente in Amsterdam. De rechtzinnige meerderheid van de gemeente stemde hartelijk met zijn prediking in, maar de notabelen niet. Het leidde tot een conflict, waarna hij in 1827 werd afgezet.

Kort daarop vertrok Kohlbrügge naar Utrecht waar hij zijn theologische studie voortzette. Hij promoveerde in 1829 met lof tot doctor in de theologie, met een dissertatie over Psalm 45. In datzelfde jaar trouwde hij met Catharina Louisa Engelbert. Daardoor kwam hij nu in financieel gunstiger omstandigheden te verkeren. Hij bracht zijn tijd door met schriftonderzoek en met de bestudering van de geschriften van Luther, Calvijn en Olevianus. Zonder Luther te verloochenen kwam hij tot het inzicht van de juistheid van de ge-

reformeerde leer. Zo groeide hij naar de overtuiging lid te willen worden van de Nederlandse Hervormde Kerk. Maar door zijn afzetting in de Hersteld Evangelisch Lutherse Gemeente weigerde het kerkbestuur hem als lidmaat toe te laten. Dit alles had zijn weerslag op zijn gezondheid, nog verergerd door het verlies van zijn vrouw in 1833. Op medisch advies maakte hij een Rijnreis. Hij kwam toen o.a. in Elberfeld, waar hij een opgewekt geestelijk leven aantrof en met open armen werd ontvangen. Maar ook daar werd hij niet tot het kerkelijke examen toegelaten. Hij hertrouwde in 1834 te Utrecht met Urselina Philipina, baronesse van Verschuer. Daar leefde hij als ambteloos burger. Op zondagen verklaarde hij de Schrift voor een kring die samenkwam in zijn huis. Ook publiceerde hij veel. Een beroep naar een afgescheiden gemeente wilde hij niet in overweging nemen, omdat hij de Afscheiding van 1834 scherp veroordeelde.

Teleurgesteld en in zijn gezondheid geknakt vertrok hij naar Duitsland, waar hij na enig omzwerven weer terecht kwam in Elberfeld. Uiteindelijk is hij daar in 1848 predikant geworden bij de Niederländisch-Reformierte Gemeinde.

De laatste levensjaren waren moeilijk, mede door het sterven van familieleden en vrienden. Na het overlijden van zijn vrouw in 1866 ging zijn gezondheidstoestand achteruit en verouderde hij sterk. Op

5 maart 1875 ontsliep Hermann Friedrich Kohlbrügge in Elberfeld.

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 2, pg. 284-288, Kampen 1983)

De preek die u hierbij wordt aangeboden is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands.

Kohlbrügge heeft deze preek op zondagmorgen 9 augustus 1857 te Nigtevecht gehouden en ook op zondagmorgen 13 september 1857 in Middelburg. Op 27 juli van dit jaar was hij door ds. J.J. Gobius du Sart, predikant van Nigtevecht, verzocht om een keer voor te gaan in zijn gemeente: *'Nadere tijdsbepaling wenschte ik aan U over te laten, ik zoude het evenwel gaarne minstens eene week van te voren weten om het te kunnen afkondigen.'* Kohlbrügge gaat op dit verzoek in en preekt die zondagmorgen over Lukas 8:4-15, de gelijkenis van de zaaier. De Nederduitse Hervormde Gemeente te Middelburg schrijft op 6 augustus Kohlbrügge een brief met de vraag om een predikbeurt 'waartenemen' in hun nieuwe kerkgebouw. Kohlbrügge reageert positief op deze uitnodiging en de Middelburgse broeders reageren verheugd: *"Groot is onze blijdschap, dat de Heere doet boven bidden en denken door*

uwe begeerte op te wekken om meer dan eenmaal in ons bedehuis de woorden des levens te verkondigen. Zal het ons dan niet wel zijn, als de Heere het zoo beschikt dat UEerw. in het begin van September het voorgenomen plan volvoert? Voorzeker...'

Kohlbrügge heeft in september twee zondagen in Middelburg gepreekt: 6 en 13 september. Op 13 september preekt hij 's morgens over Mattheüs 13:1-9; het is dezelfde preek die hij in Nigtevecht heeft gehouden, alleen leest hij een ander Schriftgedeelte. Deze preek is opgenomen in de eerste serie *Twaalf tallen*, (10de *Twaalf tal* nr. 3). Deze uitgave is niet identiek aan de latere editie die verscheen onder de titel: *Twaalf twaalf tallen leerredenen in nagenoeg chronologische volgorde*.

GEZAAID OM VRUCHT TE DRAGEN

door

DR. H.F. KOHLBRÜGGE

“Toen nu een grote schare bijeen vergaderde, en zij van alle steden tot Hem kwamen, zo zei Hij door gelijkenis: Een zaaiër ging uit om zijn zaad te zaaien; en toen hij zaaide, viel het ene bij de weg, en werd vertreden, en de vogelen des hemels aten dat op. En het andere viel op een steenrots, en opgegroeid zijnde, is het verdord, omdat het geen vochtigheid had. En het andere viel in het midden van de doornen, en de doornen mee opgroeiende, verstikten het. En het andere viel op de goede aarde, en opgegroeid zijnde, bracht het honderdvoudige vrucht voort. Dit zeggende, riep Hij: Wie oren heeft om te horen, die hore. En Zijn discipelen vroegen Hem, zeggende: Wat mag deze gelijkenis wezen? En Hij zei: U is het gegeven, de verborgenheden van het Koninkrijk Gods te verstaan; maar tot de anderen spreek Ik in gelijkenissen, opdat zij ziende niet zien, en horende niet verstaan. Dit is nu de gelijkenis: Het zaad is het Woord Gods. En die bij de weg bezaaid worden, zijn dezen die horen; daarna komt de duivel en neemt het Woord uit hun hart weg, opdat zij niet zouden geloven en zalig worden. En die op

de steenrots bezaaid worden, zijn dezen die, wanneer zij het gehoord hebben, het Woord met vreugde ontvangen; en dezen hebben geen wortel, die maar voor een tijd geloven, en in de tijd der verzoeking wijken zij af. En dat in de doornen valt, zijn dezen, die gehoord hebben en heengaande verstikt worden door de bekommernissen en rijkdom en wellusten des levens, en voldragen geen vrucht. En dat in de goede aarde valt, zijn dezen die het Woord gehoord hebbende, het in een eerlijk en goed hart bewaren, en in volstandingheid vruchten voortbrengen.”

Lukas 8:4-15

Onze Heere en enige Leraar, op Wiens woorden wij terdege acht moeten slaan, sprak in de dagen van Zijn lichamelijke aanwezigheid meestal door middel van gelijkenissen. Deze moesten op het opmerkelijke hart een diepe en blijvende indruk maken. Maar tegenover hen die niet luisteren wilden, waren ze een blijvend getuigenis dat zij de waarheid gehoord en gezien hadden, maar die toch van zich hadden afgestoten. Bij de eerstgenoemden bleef wat gehoord was hoofdzaak, bij de anderen bijzaak. De nadere toepassing of de verklaring van de gelijkenissen ontvingen zij die ernaar vroegen. De anderen ontvingen die niet, omdat ze meenden dat ze het al begrepen hadden.

Het is heel opmerkelijk dat de Heere meestal

beelden nam uit het boek van de natuur of uit het dagelijkse leven; en ook wel uit de gebruiken en gewoonten, het doen en laten van de mensen. Hij deed dat om daardoor de geestelijke en eeuwige waarheden des te duidelijker in het oprechte hart te brengen. Zo ziet ook de geestelijke mens, die door de Heere geleerd is, in alles de weergave van geestelijke dingen. De natuurlijke mens heeft echter wel ogen, maar door zijn onachtzaamheid ziet hij niets. In Zijn gelijkenissen zei de Heere de volle waarheid, maar alles met goddelijke wijsheid, goedheid en lankmoedigheid. Zo hoorden zij die de waarheid niet konden verdragen, deze woorden aan. Daardoor hadden zij in dit tijdelijke leven hun onschuld weten te verbergen, aangezien zij zich lieten voorstaan op het horen ervan, zonder dat zij er iets tegenin konden brengen. Maar allen die zalig gemaakt moesten worden, werden door deze gelijkenissen inderdaad op hun plaats gebracht! Van welke grote waarde en van welk ontzaglijk nut de gelijkenissen waren, weten wij uit Psalm 49:2-5 en Psalm 78:1-2; en verder ook uit de gelijkenis van de profeet Nathan, die hij aan koning David voorgelaten had in 2 Samuël 12. Overigens moesten door zulke gelijkenissen allen verblind en verhard worden, die geen gebruik wilden maken van het ontvangen goddelijke licht, dan alleen om er hun eigen goddeloze licht mee te verfraaien.

Onder alle gelijkenissen van de Heere Jezus is er één die overbekend is, maar waarvan de inhoud door weinigen erkend wordt met werkelijke toepassing op zichzelf. Dat is de gelijkenis van de zaaier van het zaad.

In deze gelijkenis worden mensen die werkelijk niet afkerig zijn van het Woord, maar van wie het hart er juist naar uitgaat, vergeleken met een akker, waarin zaad geworpen wordt. Zij zijn mensen die het Woord van de Heere horen en van hen wordt gezegd dat het Woord in hun hart komt. Het Woord van het Koninkrijk Gods wordt in deze gelijkenis vergeleken met goed zaad, en de Heere vergelijkt Zichzelf met een zaaier.

Hoewel door de Heere Zelf het Woord in het hart gezaaid wordt, brengt toch niet die hele akker vrucht voort. Integendeel, er zijn gedeelten die het zaad ontvangen, zonder dat er vrucht komt of de vrucht voldragen wordt.

Die delen van de akker die geen vrucht voortbrengen, worden van de rest van de akker onderscheiden. Het zaad werkt er slechts tijdelijk of is er, afhankelijk van de gesteldheid van de grond, in het geheel niet. De rest van de akker voldoet aan het doel van de zaaier, het doel waartoe hij zijn zaad zaaide.

De onvruchtbare delen van de akker worden genoemd: ‘bij de weg’, ‘steenachtige plaatsen’ en ‘onder de doornen.’ Wij moeten beseffen dat wij mensen zijn die het Woord in ons hart ontvangen hebben; en wij moeten onszelf dus onderzoeken tot welk deel van de akker wij behoren. Het zaad is er niet om de akker, maar de akker is er om de vrucht. De zaaier gaat niet uit om zijn zaad weg te werpen, maar om de vrucht ervan te oogsten. Zo is het Woord er niet om ons, maar wij zijn er omwille van het Woord. Wij moeten door het Woord vrucht dragen voor de Landman, Die ons gekocht heeft tot Zijn eigendom. Het is een duidelijk bewijs van ons onbegrip, onze blindheid en hoogmoed als wij bij het lezen van deze gelijkenis bij onszelf denken: Ja, zo zijn de mensen die het Woord horen, maar ik ben de goede aarde.

Wij zijn pas dan de goede aarde als wij voor de grote Kenner van de harten ons hebben aangeklaagd en veroordeeld. Wij moeten ons eigen beeld zien in die delen van de akker, die de landman met verdriet moet aanzien, omdat ze het gezaaide zaad niet aan hem teruggeven overeenkomstig het doel, waartoe hij het daarin zaaide. Als de Heere zegt: ‘Een zaaier ging uit om zijn zaad te zaaien en als hij zaaide, viel het ene hier en het andere daar’, of: ‘U dan, hoort de gelijkenis van de zaaier’, dan moeten

wij de ogen wijd open doen en de oren spitsen. Dat wil zeggen: wij moeten onze harten openen voor dit verheven onderwijs. Het is hier niet de vraag of wij dit kunnen doen. Als de Heere ons beveelt: ‘Zie, hoor’, dan is het een bewijs van genade als men voor Zijn Woord beeft.

1. Bij de weg

Van de drie delen die op de dag van de oogst geen vrucht dragen, wordt het eerste beschreven als ‘bij de weg.’

Langs de akkers lopen wegen of voetpaden om de verbinding tussen verschillende buurten mogelijk te maken. Zulke wegen of paden worden door de ploeg nooit geheel omgeploegd, maar de goed bewerkte akker en de weg liggen naast elkaar. De zaaier werpt zijn zaad op de akker, maar er valt ook wat op de weg. De vogels, die in de lucht vliegen, nemen dit zaad spoedig mee. De rest blijft liggen en wordt door de mensen uit de buurt spoedig vertrapt. Het gaat hier over mensen die het Woord horen. De Heere zegt dat de zaaier zijn zaad zaait. Het is dus zuiver zaad, waarin de vrucht aanwezig is dat hij van de akker hoopt te ontvangen. De Heere zegt dus dat Hij Zijn Woord in hun hart heeft gezaaid. Wij lezen bij de evangelist Mattheüs: ‘Als iemand (wie hij ook is) dat Woord van het Koninkrijk hoort en niet verstaat, zo komt de boze en rukt weg wat

in zijn hart gezaaid was; deze is degene die bij de weg bezaaid is' (Mattheüs 13:19). Bij de evangelist Markus lezen we: 'En dezen zijn, die bij de weg bezaaid worden, waarin het Woord gezaaid wordt; en als zij het gehoord hebben, zo komt de satan terstond, en neemt het Woord weg, dat in hun harten gezaaid was' (Markus 4:15). Hier bij de evangelist Lukas staat in vers 12: 'En die bij de weg bezaaid worden, zijn dezen die horen; daarna komt de duivel en neemt het Woord uit hun hart weg, opdat zij niet zouden geloven en zalig worden.'

Datgene waarin de gelijkenis niet volledig schijnt te zijn, vermeldt de uitleg ervan. Zij horen het Woord dat niet alleen in hun oor is binnengegaan, maar het is zelfs in hun hart gezaaid. De duivel neemt het Woord uit hun hart weg en wel direct of spoedig. Welke mensen dit zijn, kunnen wij alleen vaststellen als we letten op de namen van hem die het Woord uit hun hart wegneemt en met welk doel hij dit doet. Hieruit blijkt dat het de schuld van de hoorders is dat zij geen vrucht dragen en niet de schuld van de duivel. Hij die het zaad uit hun hart wegneemt, heet bij Mattheüs de boze. Dit is iemand die een ander met een moeilijk en zwaar werk belast. Bij Markus heet hij de satan, dat betekent tegenstander, en bij Lukas de duivel, dat is een lasteraar.

Dat deze nu bij de vogels van de hemel of bij de vogels in de lucht wordt vergeleken, gebeurt niet

zonder reden. Wij lezen bij de apostel Paulus in zijn brief aan Efeze, hoofdstuk 2, dat de duivel de overste is van de macht van de lucht, een geest die werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid, dat is in hen die zich niet laten overreden. De apostel spreekt in Efeze 6:12 ook zo over de geestelijke boosheden in de lucht, waartegen wij de strijd voeren. De geestelijke boosheden werken in op zulke mensen die het Woord wel horen, maar zich niet laten overreden. Zij werken op hen in, opdat zij niet tot het geloof zullen komen en door dat geloof zalig worden. Het Woord van het Koninkrijk Gods komt tot ons opdat wij het geloven. Door het geloof worden wij gerechtvaardigd en door de genade van Jezus Christus worden onze harten gereinigd en geheiligd. Wij kunnen begrijpen dat de duivel de mensen die het Woord niet begrijpen en er zich niet aan overgeven, steeds wijst op het belang van hun eigen werken. Zij zullen hun hart niet aan de Heere geven, omdat Zijn wegen in hun ogen niet aantrekkelijk zijn. Zij willen uit de werken van de wet gerechtvaardigd worden en kunnen in dit opzicht niet overeenstemmen met het Woord van het geloof. Zij geven graag alle ruimte aan de verkeerde overleggingen van hun hart; zij willen bij alle schijn van heiligheid de ware heiligmaking niet, en zoeken hun leven bij zichzelf. Zij verdenken en wantrouwen het Woord van het geloof dat in hun harten

gezaaid is en geven zich over aan de boze om zichzelf overeind te houden¹. Hoe krachtiger het Woord hen overtuigt van de waarheid, des te meer bieden zij tegenstand. Zij geven zich over aan de satan als aan een tegenstander die hen aanmoedigt om zich tegen het Woord van het geloof te blijven verzetten. Ten slotte beginnen zij het goede Woord Gods en de goede weg te lasteren en zo geven zij zich over aan de duivel als aan een lasteraar. Zij vinden nu genoeg mensen die eenzelfde gezindheid hebben, ja, die nog vijandiger zijn. Zij belasteren het Woord dat in hen gezaaid is, en vertreden het in hun vijandschap. We lezen dit ook in 3 Johannes over Diotrefes, die in de gemeente de hoogste plaats wilde innemen, en van Elymas, de tovenaars, bij Sergius Paulus (Handelingen 13:6-11).

Deze mensen hebben in hun hart hoogmoed en vijandschap tegen de waarheid. Zij willen geen afstand doen van de zonden die de Heere in hen bestraft. Zij willen de waarachtige heiligmaking, het geloof en de liefde in Christus Jezus niet hebben. Zij zijn bezet met allerlei vooroordelen. Zij houden onder een schijn van nauwgezetheid vast aan hun zondige leven. Zij geven hun eigen godsdienstige werken uit voor het werk der genade. Hoewel zij steeds onrustig zijn, willen zij niet ingaan in de ware rust, en ook hun dode werken niet

¹ Oorspronkelijke tekst: 'om aan hun eigen garen te blijven roken'.

opgeven om de levende God te dienen. Zij willen wel toestemmen dat God op het hoogst verheerlijkt en de mens op het diepst vernederd moet worden, maar zij doen dit om hun zonde en onoprechtheid daarmee te verbloemen. Zij willen zichzelf niet verloochenen en zich niet onvoorwaardelijk aan het Woord van het geloof onderwerpen, omdat dit met zich meebrengt een volkomen heiligheid en een verlaten van de zonde en de wereld. Zij weten niet van een wet die als hoofdinhoud heeft een ongeveinsde liefde tot God en tot de naaste, en daarom hebben zij geen kennis van hun ellende. Bij deze mensen blijven mens en duivel op de troon zitten, ook al doen zij er alles voor om het Woord te horen, waar het ook gepredikt wordt. Zij hebben het Woord nog maar nauwelijks gehoord of zij geven zich weer spoedig over aan de influisteringen van de boze en van mensen, die vijanden zijn van de ware en alleen zaligmakende genade. Zij blijven onder de invloed van de wet en wat zij gehoord hebben, wordt uit hun hart weggenomen.

Hoe deze mensen ook naar het Woord luisteren en wie ze ook zijn, op de bodem van hun hart leeft de gedachte: Wat kan ik met dat Woord worden en wat kan ik gaan betekenen? Als het zwaard van de Geest het eigen ik met zijn hoogmoed en werk verwondt, slaan zij het af met de hulp van de duivel, om zelf op de troon te blijven.

2. Op steenachtige plaatsen

Het tweede deel van de akker dat geen vrucht draagt, heet: 'op steenachtige plaatsen'. Wij hebben hierbij te denken aan een akker in een bergachtig land met een rotsbodem. In zo'n land rooit men op de bergen bomen en wordt een bos veranderd in een akker. Een deel van de akker blijft rotsachtig en in dit deel is de grond niet diep genoeg voor het zaad om wortel te kunnen schieten en de grond is ook niet vochtig genoeg.

De weerkaatsing van de warme zonnestralen bevordert het ontkiemen van het zaad en de grond lijkt dus een spoedige vrucht te beloven. Maar als de zon naar haar hoogtepunt stijgt en in haar volle kracht schijnt, neemt de hitte alle groeizame vochtigheid weg, die aanwezig is boven de oppervlakte van de aarde. De snel ontkiemde vrucht wordt zodanig verschroeid dat die niet meer verder kan groeien. Het gezaaide heeft in de grond onvoldoende wortels kunnen schieten om daardoor voldoende voedings-sappen en vochtigheid te krijgen.

De mensen die aangeduid worden met het zaad op steenachtige plaatsen, zijn al heel duidelijk beschreven. Zij zijn niet zo slecht als de eerstgenoemden. De eerstgenoemden zijn de farizeeën van alle tijden en worden ook beschreven in de eerste brief van Paulus aan de Thessalonicenzen (2:15-16). De tweede groep daarentegen heeft in het begin alles

wat men maar wensen kan, ja, het gaat met hen boven verwachting. Zij horen het Woord graag; zij zijn niet vijandig, maar horen het met blijdschap. Wat is het Woord van het geloof voor hen kostbaar en uiterst waardevol, en hoeveel blijdschap ervaren zij door wat zij horen! God tot hun Vader te hebben, de Heere Jezus tot hun Broeder, de Geest tot hun Leidsman, en vergeving van alle zonden en schuld! Zo voorspoedig een erfgenaam te mogen zijn van alle hemelse goederen en een erfgenaam te zijn van God in de hemel. Zo voorspoedig van een goddeloze een rechtvaardige te worden, en dan zoveel beloften die hun worden voorgehouden, ook beloften voor dit leven. Wie zou dit alles niet met blijdschap omhelzen? Men is opeens bekeerd, opeens gelovig en opeens heilig. Men is geheel gekleed en gereed om zo de hemel in te gaan. Men kan zijn geluk niet op. Men kan niet ophouden met zingen, met juichen en met vrolijk te zijn. O, met hoeveel blijdschap heeft men het Woord in zijn hart opgenomen en hoe wordt het aan anderen doorverteld. Allen moeten het weten hoe rijk men geworden is. Al zijn er die zeggen: ‘Laat het eens ‘overzomeren’ en ‘overwinteren’, men kan zich met deze blijdschap jaren lang bij anderen op de been houden. Zij richten hun levenswandel daarnaar in en zijn voor veel kinderen van God tot een voorbeeld. Zij worden aangezien als een vrolijke christen, als iemand die veel doet en

er veel voor over heeft.

Maar het gaat deze mensen om niets anders dan dit: wat kan ik ermee verkrijgen? Zij hebben de goederen en schatten van het Koninkrijk op het oog. Omdat het hun te doen is om hun eigen voordeel, zullen zij weldra alles loslaten wat van God en Christus is, zodra hun personen, hun goederen en hun naam gevaar lopen. Daarom zegt de Heere: 'Als er verdrukking of vervolging komt vanwege het Woord, dan worden zij terstond geërgerd en wijken terzijde af.'

Waarom is dit zo? Zij hebben geen acht gegeven op het bezitten van de Gever, maar het was hun te doen om het bezitten van de gaven. Zij hebben geen acht gegeven op de moeitevolle en gevaarlijke weg die naar de hemel leidt, en zij hebben de hemelse zaken alleen van de lichtzijde in het oog gekregen. Wat zij in het gezicht kregen van de heerlijkheid, meenden zij reeds verkregen te hebben. Zij droomden van de kroon, maar vergaten de strijd die vooraf gestreden moet worden. Zij hebben geen wortel in zichzelf, zegt de Heere. De bodem van het hart bestaat uit harde steen, waarop enige goede eigenschappen aanwezig zijn. Het Woord dat in het hart komt, kan niet voldoende wortel schieten; het heeft geen vochtigheid genoeg. De Heilige Geest is niet aanwezig, want dan zou alles anders zijn. Zo lang de zon van het geluk en de voorspoed schijnt, komt

alles weelderig op, maar als vanwege het Woord de hitte van druk en vervolging komt, dan verschroeit alles.

Letten wij wel op de woorden: druk en vervolging vanwege het Woord. Als de hitte zou ontstaan door eigen gevoelens, zou men wel in staat zijn de hitte te doorstaan. Men let op zijn eigen voordeel en groeit tegen de verdrukking in, maar als het gaat om het Woord, moet blijken of men diepte van aarde heeft. Als er geen wortel is, is het slechts een natuurlijke kennis van God, geen geestelijke. Men heeft zichzelf bekeerd, maar het is geen wedergeboorte uit de Geest. Er is een zoeken van de eigen zaligheid, maar niet van de zaligheid uit God. Men kan een naam van vroomheid hebben, maar niet van godzaligheid. Men kan de hemel hebben als zijn grootste schat, maar niet de algenoegzame God. Er is dan geen gewortelde keus: het Lam te volgen, waar Het ook heen gaat. Er kan al het mogelijke zijn, maar er is geen verbreking van het hart. Men zal daar niet met Abraham uit de werken gerechtvaardigd worden, omdat deze op Gods bevel alles wat de Heere hem gegeven had, aan God teruggaf. Nog eens, er kan al het mogelijke zijn, maar als de liefde, die zichzelf niet zoekt, er niet is, dan is men een soldaat van Christus geworden vanwege de soldij en een aangenaam leven in het garnizoen. Men moet de strijd in, maar er is geen liefde voor de Ko-

ning. Men heeft gedacht om zijn leven te behouden, maar hoe kan men dan zijn leven verliezen voor het Woord? Men is christen geworden om een goede naam te krijgen, maar wat moeten we doen als ieder die naam veracht? Men heeft een God voor het vasteland, maar niet om met Hem door een diepe en met golven bruisende zee te gaan. Als men achter de Heere het kruis moet dragen, wordt men direct geërgerd en wijkt men snel of geleidelijk af om het goed te blijven hebben in de dienst van Kajafas. Wie zich bekeert om de hemel en om de heerlijke dingen die hij daarover hoort, doet het in de grond alleen maar om eer, bezit, goed en geld, om vrouw en kind, om huis en hof. Als deze dingen in gevaar komen, wil hij houden wat hij heeft en onttrekt zich ondertussen aan de smaad van Christus en de Zijnen. Hij acht de schatten van Egypte grotere rijkdom te zijn dan de versmaadheid van Christus (Hebreeën 11:26). Hij is een loondienaar die niet geloven kan in de beloofde uitbetaling van het loon, maar hij gelooft alleen wat hij er op dit ogenblik van kan zien.

Wij moeten hier niet lichtvaardig overheen lopen, maar heel goed beseffen dat de eerste gemeenten doorgaans, tegen alle waarschuwingen van de apostelen in, tijdens verdrukking en vervolging de goede belijdenis vaarwel zeiden. Zij werden daartoe door hun bloedverwanten en anderen onder druk gezet

en gedwongen. Zij gingen de gemeenschappelijke bijeenkomsten van de heiligen des Heeren verzuimen om hun leven en hun bezittingen, tijdelijke en vergankelijke dingen, te redden totdat zij geheel afvielen. Wij mogen Psalm 106 wel met meer aandacht lezen dan wij gewend zijn en met toepassing op onszelf, om te begrijpen wat het is voor een tijd te geloven. Dit is alles tot onze waarschuwing.

3. Onder de doornen

Terwijl de mensen van de tweede groep de vraag stellen: ‘wat kan ik erbij krijgen?’, is de vraag van de derde groep: ‘welke goede dingen van mijzelf kan ik nog handhaven?’

Wij lezen bij de evangelist Mattheüs: ‘Die in de doornen bezaaid is, deze is degene die het Woord hoort; en de bekommernis van deze wereld en de verleiding van de rijkdom verstikken het Woord, en het wordt onvruchtbaar.’ De evangelist Lukas schrijft: ‘De doornen mee opgroeiende, verstikken het; en dat in de doornen valt, zijn dezen die gehoord hebben, en heengaande verstikt worden door de bekommernissen, rijkdom en wellusten des levens, en voldragen geen vrucht.’ De evangelist Markus schrijft: ‘De bekommernissen van deze wereld, en de verleiding van de rijkdom, en de begeerlijkheden omtrent de andere dingen inkomende, verstikken het Woord.’

Wij hebben hier dus te maken met een stuk grond dat vol is met wortels van struikgewas. Daardoor schieten er gemakkelijk doornen en andere struiken op. Dit zal de groei van het goede, vruchtbare zaad noodzakelijkerwijs belemmeren, omdat het door de welig groeiende struiken en doornen wordt verdrongen. De doornen en struiken nemen ook het zonlicht weg voor het zaad.

Maar als het Woord vrucht draagt, kan en mag men van zichzelf niets handhaven, waaraan men nog enige waarde toekent. Het hart moet het eerder uitjubelen: 'De HEERE is het deel van mijn erve; de snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ja een schone erfenis is mij geworden' (Psalm 16:5-6). De godzaligheid is een groot gewin en heeft de belofte van dit en van het toekomstige leven; maar die rijk willen worden, vallen in vele verzoeking(en) (1 Timotheüs 4:8 en 6:6 en 9).

De Heere heeft ons geleerd te bidden in het heden voor ons dagelijkse brood; ook zegt Hij op diverse plaatsen, dat wij niet bezorgd moeten zijn. De prediking die de Heere hield op de berg – Mattheüs 6 en verder – geeft ons daarover een rijke troost. En de apostel schrijft: 'Als wij voedsel en deksel hebben, laat het ons genoeg zijn, want wij hebben niets in de wereld gebracht, het is openbaar dat wij ook niet iets kunnen daaruit dragen' (1 Timotheüs 6:7-8).

Toch is de mens maar al te zeer geneigd te vragen:

‘Wat zullen wij eten, en waarmee zullen wij ons kleden?’ Hij laat zich al te zeer kwellen met allerlei zorgen over stoffelijke zaken, in plaats van de dingen van dit tijdelijke leven, zijn begeerten en behoeften, over te geven in de hand van Hem, van Wie toch alleen alles afhangt. Zonder Zijn zegen zal onze zorg en arbeid, ja, niets van alles wat Hij ons geeft, ons baten.

Men wil, als het erop aankomt, liever niet alles in de handen geven van Hem Die in den beginne de hemel en de aarde geschapen heeft, en aan de goede belijdenis vasthouden en ervoor uitkomen. Het mocht ons eens nadeel opleveren... In de praktijk van hun leven blijkt dat zij geen geloof hebben. Ze zijn bang dat ze met hun kinderen niet door de tijd komen. Zij wijken liever af van de geboden van de Heere door oneerlijke wegen in te slaan, dan nadeel te ondervinden in een bijbelse weg, in de wetenschap dat de mens bij brood alleen niet leeft. Hoe de verleiding van de rijkdom en de niet te verzadigen begeerte naar geld van de rechte weg afvoeren, zien wij bij Bileam, Gehazi en Judas Iskariot. Gierigheid is toch niet anders dan een wortel van alle kwaad? De genoegens van dit leven en de verlangens naar de wereldse dingen, die in het begin voor het vlees zo aantrekkelijk zijn, veroorzaken naderhand in het geweten zo veel verdriet en wroeging. Zij krijgen zo’n grote plaats in het menselijke hart,

dat het Woord in dit hart niet tegelijkertijd wortel kan schieten. De mens begrijpt niet dat hij geroepen is om vrucht te dragen, niet voor de tijd en niet voor zichzelf, maar voor de eeuwigheid en voor de Heere, aan Wie hij alles verschuldigd is.

Dat de doornen ook opgroeien en het goede zaad verstikken, mogen wij intussen niet wijten aan de doornen maar aan onszelf. Aan het Woord ligt het niet; er is immers groei, maar groei betekent nog niet dat de vrucht voldragen wordt. De oorzaak van het feit dat ook de doornen opgroeien, ligt bij de mens. Het zaad dat gezaaid wordt, is goed, maar de grond in hem deugt niet. Er was boete, er was bekering, er was geloof, maar er was en is geen heiligmaking. Met andere woorden: in de bekering deed men een halve en niet een volledige keus. Er was geen overgave van zichzelf en van zijn gehele weg aan de Heere, maar het hart bleef verdeeld. Er vond een bekering plaats, omdat men miste wat men graag in dit leven wilde hebben. Men wilde namelijk van de pijn in het geweten, van de toorn en van de straf bevrijd zijn. Men bezat het geloof alleen met het oog op de aardse voordelen of het vooruitzicht op de hemel, maar dan zonder het geloof in het gebod van God. Tranen van boete werden gestort vanwege de straf op de zonden, maar niet omdat de zonden zelf de hoogste Majesteit hebben beledigd en geschonden. De tranen werden gestort vanwege het gemis van

wat het vlees begeerde. De beloften werden gezocht en zich toegeëigend voor het vlees. Als het vlees niet kan behouden wat het gaarne wil, laat men het geloof los. Het geloof is alleen aanwezig als men het nodig heeft. Zodra het vlees echter verkregen heeft wat het hebben wilde, en waarom men het Woord hoorde, aannam en geloofde, zijn alle geestelijke werkingen in de ziel tot stilstand gekomen.

Dat het Woord in het hart verstikt is, kan men herkennen aan het feit dat hierover geen klacht ontstaat in een verscheurd hart. Men is in het begin geen arme zondaar geworden die alleen genoeg had aan een rijke Jezus. Men was niet geheel verloren en men had zichzelf niet zó verloren gezien dat de hele wereld voor hen alle waarde verloren had; de wereld was voor hen niet vergaan. De Heere was voor hen niet 'alles' geworden, en ze hadden Hem niet leren kennen als de Almachtige en de Algenoegzame. Men had zich voor de Heere niet tot in de dood schuldig gevoeld in het licht van het gebod: Gij zult niet begeren. Men had ook met een oprecht hart niet leren zeggen: 'Als ik U maar heb!' Daarom maakten de gekochte akker, het juk ossen, de getrouwde vrouw zo'n mens dood, koud en onverschillig, en het Woord verstikte zijn hart, hoeveel ijver hij vroeger ook vertoonde.

4. De goede grond

Toch zegt de Heere: 'Mijn Woord zal doen wat Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in hetgeen waartoe Ik het zend; het zal niet ledig tot Mij weerkeren' (Jesaja 55:11). Al is er ook veel vruchteloos gezaaid, het overige zal toch vruchten voortbrengen. Hij zegt over de akker die door de zaaier bezaaid werd, dat die voor een deel uit goede aarde bestond. Volgens Mattheüs bracht deze honderdvoudige, zestigvoudige en dertigvoudige vrucht voort. Volgens Markus: dertigvoudige, zestigvoudige en honderdvoudige. En volgens Lukas: honderdvoudige vrucht. Elke evangelist laat de maat van de vrucht zo uitkomen, zoals de Heilige Geest het hem ingeeft. Elke evangelist heeft de bedoeling om de heerlijkheid van Koning Jezus aan anderen te laten zien.

Wij lezen bij Mattheüs: 'Die nu in de goede aarde bezaaid is, deze is degene die het Woord hoort en verstaat, die ook vrucht draagt en voortbrengt.' Bij Markus: 'Die het Woord horen en aannemen en vruchten dragen.' Bij Lukas: 'Die het Woord gehoord hebbende, het in een eerlijk en goed hart bewaren, en in volstandigheid vruchten voortbrengen.' Wij hebben nu in de drie groepen mensen genoeg kenmerken gehoord die ons tot dieper inzicht, waarschuwing en een weloverwogen zelfonderzoek brengen, zodat wij uit elke vorm van zelfbedrog

wakker geschud worden. De laatstgenoemde groep heeft echter niet minder vertroostende kenmerken voor hen die oprecht van gemoed zijn.

Laat de eerste groep zich het Woord snel ontnemen, de laatste houdt het vast en bewaart het. De tweede groep neemt het Woord terstond met blijdschap aan en het groeit snel op. Bij de laatste groep is er niet zo'n spoedige blijdschap, en ook niet zo'n snelle groei. Het Woord wordt er wel aangenomen, maar het gaat net als met het zaad in de koele grond.

Er ontstaat in het hart een hitte en een vuur; een benauwdheid en een worsteling, als met de dood. Men gaat met toepassing op zichzelf begrijpen dat het tarwegraan sterft. De dood gaat en komt steeds weer terug. In deze doodstrijd ontwikkelt zich de kiem van de vrucht en boort zich, langzaam maar zeker, zwak en teer door de aardkluit heen, die zich aanklaagt vanwege haar hardheid.

Men hoort het Woord, maar men neemt het zó aan, dat men er zelf niet de man of de vrouw mee wordt. Men probeert er zelf niets mee te winnen, of men wil niets van zichzelf handhaven. Als het Woord in het hart gezaaid is, ontstaat er een liefde, een ijver en een vurigheid tot dit Woord als het alleen geldende en blijvende Woord. Dat het moge uitwerken waartoe het gegeven is! Het moet de grond uit en opgroeien naar boven. Er is door het zaad in de aar-

de een aandrang tot het dragen van vruchten. Men keurt het Woord goed in zijn geheel en in de afzonderlijke delen. Er ontstaat in het hart een noodzaak tot heiligmaking. Men zinkt weg voor dat Woord, en het hart veroordeelt zich in alles. Het weet dit zeker: één van tweeën, of ik moet voor God vrucht dragen, of ik ben dicht bij de vervloeking en het oordeel. Zo'n hart bestaat werkelijk; het is een eerlijk hart. Wij zouden kunnen zeggen: een rein hart, maar wij hechten aan het woord *eerlijk*.

Wat betekent het zo'n eerlijk hart te hebben, als wij dieper op de gelijkenis ingaan? Het is zeker een hart, dat bang is voor zichzelf en voor de duivel, dat die het Woord eruit zal roven. Het is een hart dat zich steeds afvraagt of het wel zal volharden in verdrukking en vervolging. Het is daarover met zorg vervuld omdat het zijn eigen onstandvastigheid zo diep gevoelt. Het is een hart dat dagelijks genoeg te strijden heeft met de doornen en struiken. Het kan geen enkele doorn of struik in zich dulden of zien, maar roept in voortdurende zielsworstelingen tot de Heere: 'Trek alles er maar uit!' De Heere wil het hart geheel en onverdeeld hebben, en Christus wil door het geloof in het gehele hart wonen. Het moet in Zijn liefde geworteld zijn. In minder dan dat kan het hart niet rusten, en evenmin op den duur het geluk vinden. Het ziet de doornen en struiken,

de zorgen en begeerten tot andere zaken wel in zichzelf. Dat maakt de voortdurende strijd uit, totdat ze verwijderd zijn; en als er al hier en daar één overblijft, mogen zij de groei niet hinderen. Het hart bidt en smeekt: ‘Neig mijn hart tot Uw getuigenissen en niet tot gierigheid’ (Psalm 119:36). ‘Armoede of rijkdom geef mij niet, maar voed mij met het brood van het mij bescheiden deel’ (Spreuken 30:8). Geef aan zo’n hart de gehele wereld, maar als het de Heere moet missen, kan het daarmee niet bevredigd worden. Het hart kan het in de dood niet uithouden, maar het moet licht en lucht hebben en vrij de dauwdruppels en de regen van de hemel indrinken. Het hart kan niet bedorven blijven, maar het moet in open verbinding staan met de Zon der gerechtigheid. Dit is dan een goed hart, omdat het voldoet aan het doel, waartoe de zaaier het woord in de grond zaaide.

Het hart beeft voor dat Woord en het is vaak belangst en verlegen onder de woorden van Hebreëen 6: ‘Want de aarde die de regen indrinkt, en bekwaam kruid voortbrengt voor degenen, door wie zij ook bebouwd wordt, die ontvangt zegen van God’ (vers 6). Zo wordt het klein en nederig onder het Woord.

Het hart van de mens is in zichzelf boos, maar toch is er in de Schrift meermalen sprake van een goed hart. Zo zegt de Heere: ‘Een Schriftgeleerde in het

Koninkrijk der hemelen onderwezen, brengt voort uit zijn schat nieuwe en oude dingen' (Mattheüs 13:52). In Psalm 45:2 lezen wij: 'Mijn hart geeft een goede rede op, ik zal zingen van een Koning.' Zo ook in Mattheüs 12: 'De goede mens brengt goede dingen voort, uit de goede schat van het hart' (vers 35).

Een goed hart is een vrijwillig hart, zoals geschreven staat: 'Uw volk zal zeer gewillig zijn op de dag van Uw heerkraft', Psalm 110. Het is goed opgeploegd, verslagen en gebroken, teder en rul, en door de scherpe eg goed effen gemaakt. Het is een vlezen hart, dat zich aanklaagt dat het zo steenachtig is. Maar terwijl het klaagt dat het zo arglistig en dodelijk is, heeft het deze troost dat de Heere het kent en dat Hij de nieren proeft. Een goed hart kan het ware en ongeveinsde geloof, de ongeveinsde vurige liefde en de vaste hoop niet missen. Het lijdt voor de waarheid en belijdt deze; en in zijn doen is het een sier voor de waarheid. Het zoekt niet zijn eigen, maar Gods eer en het echte geluk van de naaste. Een goed hart is een hart waarin geen bedrog is, zoals wij lezen in Psalm 32. Het is een hart dat zich voor God opent en de zonden niet langer verbergt en verzwijgt, maar die belijdt aan de Heere. Het neemt het Woord diep in zich op, opdat het daarin wortel schiet, in liefde volhardt en zo blijmoedig en ootmoedig, in geduld en in volhar-

ding vrucht draagt. Het leven moet zijn tot de eer van God, Hem behagen en Zijn goedkeuring wegdragen. Het leven moet gericht zijn op de hemel, want anders zou men liever niet geboren zijn. Zo'n hart leeft in de troost van het Woord. Die de Heere verwachten, krijgen nieuwe kracht; zij zullen lopen en niet moede worden.

Van dit geduld en deze volharding spreekt de Schrift op verschillende plaatsen als van een helder kenmerk van een goede aarde of van een eerlijk en goed hart. Wij lezen in Romeinen 5: 'Wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt.' De apostel Jakobus schrijft aan hen die klagen over het lijden, dat zij om des Heeren wil te lijden hadden: 'Acht het voor grote vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoeking valt, wetende dat de beproeving van uw geloof lijdzaamheid werkt. Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij volmaakt moogt zijn en geheel oprecht, in geen ding nalatig' (vers 2-4). In hoofdstuk 5:7 schrijft hij: 'Zo wees dan lankmoedig, broeders, tot de toekomst des Heeren. Ziet, de landman verwacht de kostbare vrucht van het land, lankmoedig zijnde daarover, totdat het de vroege en spade regen zal hebben ontvangen.' Ook schrijft de apostel Paulus aan de Hebreëen in hoofdstuk 10:35-39: 'Werp dan uw vrij-

moedigheid niet weg, welke een grote vergelding van het loon heeft. Want gij hebt lijdzaamheid van node, opdat gij, de wil van God gedaan hebbende, de belofte niet moogt wegdragen. Want nog een zeer weinig tijd en Hij Die te komen staat, zal komen en niet vertoeven. Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven; en zo iemand zich onttrekt, Mijn ziel heeft in hem geen behagen. Maar wij zijn niet van degenen die zich onttrekken ten verderve, maar van degenen, die geloven tot behouding der ziel.’ Zo ook hoofdstuk 12 vers 1: ‘Daarom dan ook, alzo wij zo’n grote wolk der getuigen rondom ons hebben liggende, laat ons afleggen alle last, en de zonde die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is.’

Wij lezen overal in de Schrift dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk der hemelen. Het hart dat in volstandigheid vrucht draagt, leert de bede wel bidden: ‘Uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.’ Als de Heere Wiens hand alles werkt, zwijgt, verwacht Hem dan en zeg: ‘Al zou Hij mij ook doden, zo zal ik nochtans op hem hopen.’ Voor zo’n hart is het Woord van de Heere liefelijk: ‘Wees getrouw tot in de dood, en ik zal u de kroon des levens geven,’ en: ‘Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.’

Laten we er wel op letten dat we bij de evangelist Lukas alleen honderdvoudige vrucht vinden, en

dat het honderdvoudige daar verklaard wordt met de woorden 'in volständigkeit'. Vergelijk vers 8 van Lukas 8 met vers 15. De evangelist Mattheüs noemt het grootste deel van de vrucht het eerst, en legt op die manier de nadruk op de heerlijkheid van Koning Messias. Maar ook het kleinere deel is bestemd voor de Koning. De evangelist Markus legt de nadruk op de genade, die zich in het zwakke en het geringe wil verheerlijken en noemt eerst het dertigvoudige, en daarna het meerdere. De evangelist Lukas, als geestelijke arts, laat in het bijzonder uitkomen in welke gesteldheid de meeste vrucht gedragen wordt en hoe deze grote vruchtbaarheid verklaard wordt, namelijk door de volständigkeit of de volharding.

Hoe langer een persoon, die door een ziekte of een of andere aandoening wordt geplaagd, het kan dragen en het hele herstel geduldig afwacht, des te meer zal hij van zijn herstelde gezondheid genieten en beschermd zijn tegen het terugkeren van de ziekte. Een ongeduldige persoon zal de pijn echter erger en de tijd van de ziekte alleen maar langer maken, of hij zal opnieuw helemaal instorten.

Wanneer we ons afvragen wat moeilijker is: het voortbrengen van honderdvoudige dan wel dertig- of zestigvoudige vrucht, dan antwoorden wij dat van onze kant zowel het ene als het andere onmogelijk

lijk is, en dat het geheel afhangt van de mate waarin de genade geschonken wordt. Toch blijft de mens verantwoordelijk voor zijn doen en laten, maar het is zeker dat er meer rust en vrede ligt in het dragen van honderdvoudige dan van zestig- of dertigvoudige vrucht. Bij de zestig- en dertigvoudige vrucht zijn er belemmeringen, die er bij de honderdvoudige niet zijn. Dat moet voor ons duidelijk zijn, als wij begrijpen waarin het dragen van vruchten eigenlijk bestaat. Het bestaat niet in onze activiteit. De vruchten liggen in de beloften van de genade. Het dragen van vruchten is onafscheidelijk verbonden met het wachten op de vervulling van wat de Heere beloofd heeft.

Hoe meer men de Heere in ongeduld en met zijn eigen werk in de weg loopt om de belofte vervuld te krijgen, des te minder zal men van het beloofde wegdragen. Hoe geduldiger men zich vasthoudt aan de weg van de Heere en hoe afhankelijker men is van Zijn gebod, wil en genade, hoe beter men in staat is af te wachten, en des te meer vrucht draagt men. Hij die volhardt tot aan het einde, draagt alle vrucht, namelijk het honderdvoudige.

Nu valt het wachten op de belofte voor vlees en bloed zeker zwaar, maar toch is wachten gemakkelijker dan werken. Welgelukzalig is hij, bij wie de Heere de omstandigheden zo leidt, dat hij moet wachten. Wie het nu met wachten krijgt, heeft niet

behoeven te werken, alleen maar gewacht. Als de beloften zouden afhangen van voorwaarden betreffende onze werken, zo zou het het veiligste zijn absoluut niet te wachten, maar het werk zo spoedig mogelijk af te maken. De beloften hangen echter zó van de Heere af, dat Hij het alléén doen wil en ook alleen doen kan. Hij sluit daarbij al het werk van onze kant uit. In het rijk van de genade draagt diegene honderdvoudige vrucht, die zijn plaats niet verlaat, maar wacht tot de Koning komt. Van hem staat geschreven: ‘Zo Hij vertoeft, verbeid Hem, Hij zal gewis komen.’

Het dragen van vruchten komt dus voort uit de belofte. Als men met volharding de belofte verwacht, zal men mogen wegdragen wat God in de belofte beloofd heeft. Dit zal ieder die door genade de inhoud van de gelijkenis heeft ervaren, met zijn hart omhelzen.

Dit is het onderwijs, dat men zich aan het Woord van het geloof zal onderwerpen en daarin zal volharden, ondanks alles wat daartegen opkomt vanuit de hel, de wereld en eigen vlees en bloed. Wie door genade blijft in het Woord van het geloof, zal in het Woord vastgehecht blijven. Hij zal in de eeuwige voorraadschuren inzamelen wat het Woord laat groeien. Hij die in de Heere blijft volharden, zal niet vergaan, maar hij zal zoals dat Woord eeuwig leven.

Ik behoef hier niet aan toe te voegen dat de gelijkenis spreekt van het dragen en het verzamelen van de vruchten op de dag van de oogst. Het Woord is dus niet bedoeld om ons hoogmoedig te maken. Wij ontvangen het, opdat wij voor God vruchten zullen dragen, en dat onze werken geheel op de eer van de Heere gericht blijken te zijn op de dag van de oogst. Dit is de dag van Zijn verschijning en van Zijn toekomst.

Toepassing

Wij hebben gehoord waardoor het dragen van vruchten wordt verhinderd en hoe de toestand van de akker is als het zaad opkomt en vrucht draagt. Nu is het nodig dat wij wat we gehoord hebben, eerlijk op onszelf toepassen.

Wanneer de boosheid tegen het Woord in ons opstijgt, zullen wij dat zeker gevoelen. Als wij niet willen dat de duivel het Woord bij ons wegneemt, moeten wij direct buigen voor het Woord, zoals David zegt in Psalm 119: 'De HEERE is mijn Deel; ik heb gezegd dat ik Uw woorden zal bewaren' (vers 57). Als wij in tijden van verdrukking en vervolging toegeven aan de bezwaren van ons vlees en daarmee ingaan tegen het Woord, gaan we in tegen ons eigen geweten; en dat zullen wij weten en moeten erkennen. Wij zullen er goed aan doen te bedenken dat wie zijn leven wil behouden in deze wereld,

het zal verliezen. En als wij afgeweken en gevallen zijn, moeten wij bedenken dat er geschreven staat: ‘Zal men vallen en niet weer opstaan?’ We moeten doen wat Petrus deed; hij ging uit en weende bitter. Als wij de zorgen van het leven, van de wereld, van de rijkdom en andere wereldse begeerten laten groeien, halen wij daarmee een magerheid en een dorheid over onze ziel. Wij kunnen het weten en zullen moeten bedenken dat er geschreven staat: ‘Wie een vriend van de wereld wil zijn, zal een vijand van God gesteld worden.’ En ook: ‘Wat baat het de mens zo hij de gehele wereld gewint en schade lijdt aan zijn ziel?’ De gedaante van deze wereld gaat voorbij. Sta op uit de doden en Christus zal over u lichten. Als wij met zorg vervuld zijn over de vrucht op de dag van de oogst, zullen wij er goed aan doen dat wij ons onbesmet en volkomen aan Christus overgeven, aan Hem Die uit de doden is opgestaan. Dan zal aan ons het Woord van de Heere vervuld worden: ‘Uw vrucht is uit Mij gevonden.’ Welgelukzalig is een ieder van u, die uit het rijk van de satan is overgezet in het Koninkrijk van de Zoon van Gods liefde. Hij is in zichzelf te ellendig, maar hij heeft het in dat Koninkrijk te goed om aan de duivel en de wereld iets toe te geven, en hij is er volkomen veilig.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Grafisch Bedrijf bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave

STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVERIEIL-SERIE

Voorzitter

Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld

storten op ING Bank nr: 581492

t.n.v. Penningmeester

“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 9,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen

(bij voorkeur schriftelijk) aan:

Pieters Grafisch Bedrijf bv,

Postbus 12,

4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl

www.reveilserie.nl